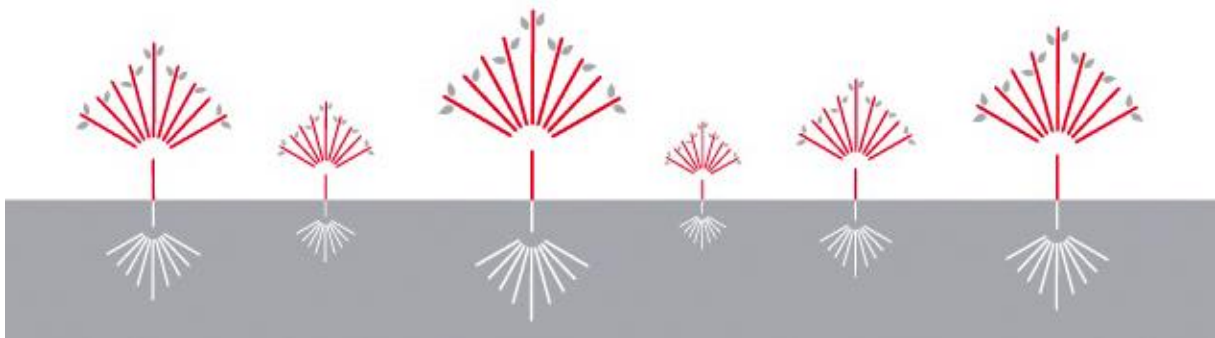
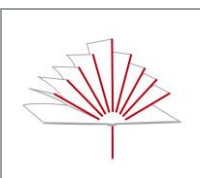

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Standard zanimanja

***Medicinska sestra opće njege/
medicinski tehničar opće njege***

Sadržaj

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja	3
2. Skupina poslova, ključni poslovi i aktivnosti	4
3. Uobičajena/poželjna stajališta i obrasci ponašanja.....	10
4. Ostale informacije	10
4.1. Zakonodavstvo izravno vezano uz zanimanje	10
4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera	10
4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje	11
4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju	11
4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada	11
5. Referencije dokumenta	12

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja

Razina:	
Ključna svrha:	Planiranje, priprema i provedba zdravstvene njege korisniku u okviru svojih kompetencija.
Opis zanimanja: <i>Medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege</i> samostalno pomaže pojedincu, bolesnomu ili zdravomu, u obavljanju aktivnosti koje pridonose njegovu zdravlju, oporavku ili mirnoj smrti. Samostalno i u timu provodi zdravstvenu negu korisnika. Skrbi za osobnu sigurnost te za sigurnost korisnika i okoline. Sudjeluje u pripremi i provedbi dijagnostičko-terapeutskih postupaka i zahvata te primjeni lijekova. Radi u skladu s prihvaćenim standardima, zakonskim obvezama i profesionalnom etikom. Poštuje ljudsko dostojanstvo te kulturološke i vjerske različitosti. Uspješno komunicira s različitim ciljnim skupinama korisnika i s njihovim bližnjima. Podučava i motivira pojedince i obitelj na promjenu životnih navika u svrhu sprječavanja bolesti i poboljšanja zdravlja. Vodi zdravstvenu, sestrinsku i drugu dokumentaciju. Sudjeluje u procjeni kvalitete zdravstvene njege i sigurnosti rada u skladu s postojećim standardima. Sudjeluje u projektima koji promoviraju zdravlje. Radi u timu za zdravstvenu negu. Surađuje sa zdravstvenim/multidisciplinarnim timom, osobito s liječnicima te s ostalim osobljem. Ravnopravnost medicinske sestre/tehničara opće njege u zdravstvenome timu temelji se na profesionalnosti, odgovornosti za provedbu mjera zdravstvene zaštite (sukladno standardima, uvažavanju i poštovanju svih članova tima i korisnika) te u dosljednoj primjeni zakonskih propisa i etičkih načela u svakodnevnoj praksi. U svrhu poboljšanja zdravlja pojedinca i zajednice, često surađuje i s drugim stručnjacima: socijalnim radnicima, psiholozima, teolozima, defektolozima - rehabilitatorima, logopedima, pedagozima, nutricionistima... <i>Medicinska sestra opće njege/medicinski tehničar opće njege</i> najčešće radi u zdravstvenim ustanovama - na bolničkim odjelima, u liječničkim ordinacijama opće prakse, u specijalističkim i dijagnostičkim ordinacijama, u zdravstvenim zavodima te u ustanovama za zdravstvenu negu. Njezina/njegova radna mjesta su i ustanove socijalne skrbi (domovi za starije i nemoćne osobe, domovi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, ustanove za djecu i mladež s teškoćama u razvoju), ustanove iz odgojno-obrazovnoga sustava (vrtići, centri za odgoj i obrazovanje) te ustanove u zatvorskomu sustavu. Na radnome mjestu koristi zaštitnu odjeću, obuću i ostalu opremu. Radi u smjenskomu radu, vikendom, blagdanom i praznikom. Obrazovanje <i>medicinske sestre/tehničara opće njege</i> u Republici Hrvatskoj usklađeno je s Direktivom 2005/36/EK.	

2. Skupina poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Skupina poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	Planiranje zdravstvene njege	- Prikupljati podatke za izradbu plana zdravstvene njege - Sudjelovati pri utvrđivanju prioriteta potreba i ciljeva zdravstvene njege sa stručnim timom i korisnikom - Planirati osobni rad prema planu zdravstvene njege
	Analiziranje postupaka zdravstvene njege	- Analizirati osobne postupke u zdravstvenoj njezi - Sudjelovati pri vrjednovanju zdravstvene njege
	Planiranje potrebnih materijalnih, ljudskih i drugih resursa	- Sudjelovati u planiranju edukacije - Sudjelovati u planiranju zapošljavanja
Priprema radnoga mjesta	Pripremanje prostora za postupke zdravstvene njege	- Stvoriti sigurno okruženja za provedbu zdravstvene njege - Osigurati privatnost korisniku - Osigurati uvjete za učinkovitu zdravstvenu njegu
	Pripremanje opreme, pribora i materijala za provedbu postupaka zdravstvene njege	- Provjeriti ispravnost opreme, pribora i materijala - Provesti mehaničko čišćenje, dezinfekciju i sterilizaciju opreme i instrumenata - u skladu s postojećim standardima
Operativni	Pružanje pomoći korisniku pri disanju - u okviru svojih	Procijeniti osobitosti u disanju

Skupina poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
poslovi	kompetencija	▪ Upozoriti na nepravilnost u disanju ▪ Dokumentirati osobitosti u disanju ▪ Pomoći korisniku pri olakšavanju disanja ▪ Pomoći korisniku pri korištenju pomagala
	▪ Pružanje pomoći korisniku pri unosu hrane i tekućine	▪ Procijeniti osobitosti unosa hrane i tekućine ▪ Izvijestiti o osobitostima pri unosu hrane i tekućine ▪ Dokumentirati osobitosti unosa hrane i tekućine ▪ Dijeliti hranu prema planu prehrane ▪ Pomoći korisniku pri hranjenju ▪ Pomoći korisniku pri unosu tekućine ▪ Pomoći korisniku pri korištenju pomagala za unos hrane i tekućine
	▪ Pružanje pomoći korisniku pri eliminaciji tjelesnih izlučevina	▪ Procijeniti osobitosti eliminacije ▪ Izvijestiti o osobitostima eliminacije ▪ Dokumentirati osobitosti eliminacije ▪ Pomoći korisniku pri eliminaciji tjelesnih izlučevina ▪ Pomoći pri korištenju pomagala za eliminaciju tjelesnih izlučevina
	▪ Pružanje pomoći korisniku pri tjelesnoj aktivnosti	▪ Procijeniti tjelesnu aktivnost ▪ Izvijestiti stručni tim o tjelesnoj aktivnosti ▪ Dokumentirati osobitosti tjelesne aktivnosti ▪ Pomoći pri održavanju poželjnoga držanja tijekom hodanja, sjedenja i ležanja ▪ Pomoći pri promjeni položaja ▪ Pomoći pri korištenju pomagala ▪ Pomoći korisniku pri

Skupina poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		rekreativnim aktivnostima i obavljanju svrhovitoga rada
	Pružanje pomoći pri obavljanju osobne higijene i odijevanju	- Procijeniti mogućnost obavljanja osobne higijene i odijevanja - Izvijestiti o mogućnosti obavljanja osobne higijene i odijevanja - Dokumentirati osobitosti obavljanja osobne higijene i odijevanja - Pomoći pri obavljanju osobne higijene i odijevanja - Pomoći pri korištenju pomagala
	Pružanje pomoći korisniku pri odmoru i spavanju	- Procijeniti osobitosti pri odmoru i spavanju - Izvijestiti o osobitostima odmora i spavanja - Dokumentirati osobitosti odmora i spavanja - Pomoći pri odmoru i spavanju - Pomoći pri korištenju pomagala kod odmora i spavanja
	Pružanje pomoći korisniku pri održavanju tjelesne temperature	- Procijeniti izmjerenu vrijednost tjelesne temperature - Izvijestiti o izmjerenim vrijednostima tjelesne temperature - Dokumentirati izmjerenu vrijednost tjelesne temperature - Pomoći pri regulaciji tjelesne temperature
	Pružanje pomoći korisniku pri učenju	- Sudjelovati u poučavanju korisnika i njegove obitelji o zdravstvenoj njezi, terapiji i postupcima samokontrole - Sudjelovati u promociji zdravlja
	Provedba sestrinsko-medicinskih postupaka	- Procijeniti stanje korisnika - Prepoznati pojavu

Skupina poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	sukladno prihvaćenim standardima	komplikacija ▪ Provoditi propisane dijagnostičke postupke ▪ Primijeniti propisane terapijske postupke ▪ Dokumentirati provedene postupke
Administrativni poslovi	▪ Korištenje sestrinske, medicinske i druge dokumentacije u okviru svojih kompetencija	▪ Voditi sestrinske i ostale zapise ▪ Koristiti mjere za osiguranje povjerljivosti podataka ▪ Pohraniti sestrinske i druge zapise
	▪ Korištenje informacijske tehnologije	▪ Koristiti suvremene informacijsko-komunikacijske tehnologije ▪ Koristiti mjere za sigurnost podataka
Komercijalni poslovi	▪ Sudjelovanje u nabavi potrebnoga materijala	▪ Pratiti stanje lijekova, sanitetskog i potrošnoga materijala ▪ Sudjelovati u naručivanju, prijemu i nadzoru lijekova, sanitetskog i potrošnoga materijala
	▪ Sudjelovanje u promidžbi zdravstvene ili socijalne ustanove	▪ Preporučiti usluge ustanove ▪ Sudjelovati u prepoznatljivosti ustanove na tržištu
Komunikacija i suradnja s drugima	▪ Komuniciranje s korisnikom, njegovom obitelji i zajednicom	▪ Primijeniti specifičnosti komunikacije s pojedincem (i/ili zajednicom) svih životnih dobi ▪ Pružiti emocionalnu potporu korisniku, obitelji ili bližnjima ▪ Omogućiti korisniku zadovoljavanje vjerskih potreba
	▪ Komuniciranje s timom suradnika	▪ Komunicirati s multidisciplinarnim timom u okviru svojih

Skupina poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		kompetencija Komunicirati suvremenom informatičko-komunikacijskom tehnologijom u svakodnevnomu radu
Osiguravanje kvalitete	Osiguravanje kvalitete zdravstvene njege	- Koristiti pokazatelje za procjenu kvalitete zdravstvene njege - Procijeniti vlastiti rad (samovrjednovati) u odnosu na korisnike, stručni tim i promidžbu ustanove - Primijeniti standardne postupke i normative u zdravstvenoj njezi
	Razvijanje profesije medicinske sestre	- Promicati osobni profesionalni razvoj - Primijeniti nova znanja i vještine u području zdravstvene njege - Promicati profesionalizaciju sestrinstva
Zaštita zdravlja i okoliša	Sudjelovanje u održavanju i sigurnom radu opreme i pomagala	- Sudjelovati u održavanju medicinskih uređaja - Sudjelovati u sigurnom radu medicinskih aparata - Izvješćivati o nepravilnosti rada opreme i pomagala
	Provedba postupaka za zaštitu zdravlja	- Primijeniti smjernice za sprječavanje i prijenos infekcije - Provoditi zaštitu zdravlja i okoliša u radu s opasnim lijekovima i priborom (čuvanje, primjena, uklanjanje) - Koristiti opremu i materijale u zdravstvenoj njezi na propisan način - Prepoznati i izbjeći rizike za zdravlje korisnika i osoba u njegovoj blizini te opasnosti na radnom mjestu koje ugrožavaju zdravlje i osobnu

Skupina poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		sigurnost
	▪ Zbrinjavanje medicinskog otpada	▪ Razvrstati medicinski i nemedicinski otpad ▪ Obilježiti medicinski i nemedicinski otpad prema zakonskim propisima ▪ Ukloniti kontaminirani materijal, rasporediti ga i pripremiti za transport prema zakonskim propisima

3. Uobičajena/poželjna stajališta i obrasci ponašanja

Vrlo važne osobine *medicinske sestre/tehničara opće njege* su emocionalna i socijalna zrelost, etičnost, empatija, fizička izdržljivost, spretnost, preciznost i odgovornost. Na radnome mjestu može biti uspješna/an ako posjeduje dobre komunikacijske vještine, taktičnost, strpljivost i sposobnost za rad u timu. Poželjne osobine su snalaženje u nepredvidivim okolnostima, razvijene osobine kritičkoga mišljenja i kritičnost u radu. Sukladno zakonskim propisima i etičkome kodeksu, redovito se profesionalno i osobno usavršava (cjeloživotno učenje).

4. Ostale informacije

4.1. Zakonodavstvo izravno vezano uz zanimanje

Direktiva 2005/36/EK, Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN, 12/12., 154/11., 84/11., 22/11., 139/10., 71/10., 155/09., 150/08., 117/08., 85/06., 48/05., 129/00., 114/97.), Zakon o sestrinstvu (NN, 57/11., 117/08., 121/03.), Zakon o zaštiti prava pacijenta (NN, 169/04.), Etički kodeks medicinskih sestara

4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera

Na tržište rada može ići nakon završene potpune kvalifikacije. Najčešće radi u ustanovama zdravstvenoga sustava, zatim u ustanovama socijalne skrbi, odgojno-obrazovnog sustava, penološkoga sustava te unutar ostalih sustava gdje postoji potreba za sestrinskom djelatnošću (turizam, promet, vojska...). Kvalifikacija se priznaje u zemljama članicama Europske Unije. Redovito se stručno usavršava u organizaciji poslodavaca te stječe mogućnost specijalizacije u struci. Obvezno se učlanjuje u Hrvatsku komoru medicinskih sestara i ima mogućnost učlanjivanja u strukovne udruge i sindikat medicinskih sestara.

Postoji mogućnost nastavka obrazovanja na višim obrazovnim razinama.

4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje

Doktor/doktorica sestrinstva, magistar/magistra sestrinstva, stručni prvostupnik/stručna prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) sestrinstva, doktor medicine/ doktorica medicine, doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine, magistar farmacije/magistra farmacije, magistar inženjer/magistra inženjerka medicinske biokemije, stručni prvostupnik/stručna prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) medicinsko-laboratorijske dijagnostike, stručni prvostupnik/stručna prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) medicinske radiologije, stručni prvostupnik/stručna prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) radne terapije, stručni prvostupnik/stručna prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) fizioterapije, prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) primaljstva, zdravstveni tehničar/zdravstvena tehničarka - različitog usmjerenja, administrativno, tehničko i pomoćno osoblje, socijalni radnik.

4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju

Izloženost zarazi, zračenju, otrovanju, mehaničkim ozljedama, profesionalnome stresu, emocionalnoj iscrpljenosti i sagorijevanju na poslu, umoru, poremećaju ciklusa *budnosti - spavanja*, bolestima lokomotornoga sustava i problemima s venskom cirkulacijom donjih ekstremiteta i mogućim oštećenjima osjetila.

4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada

Najčešće radi samostalno i u timu za zdravstvenu njegu pacijenta. Uglavnom radi u zatvorenom prostoru. Ponekad radi i na otvorenome, npr. u timu hitne medicinske službe. Često radi u smjenama, u noćnom dežurstvu i vikendom. Koristi godišnji odmor sukladno *Zakonu o radu* (NN, 61/11., 149/09., 137/04., 30/04., 142/03., 114/03., 82/01., 17/01., 65/95., 54/95., 38/95.). Posao se pretežito obavlja stojeći ili u hodu. Redovito je potrebno sagibati tijelo i podizati teret. U radu se mora svakodnevno koristiti zaštitna odjeća, obuća i ostala oprema (rukavice, maske i dr.). Izložena je stalnim psihofizičkim naporima (svakodnevno komuniciranje s teško oboljelim pacijentima i njihovim obiteljima).

5. Referencije dokumenta

Broj referencije:	SZ-1201/11-02
Naziv sektora:	Zdravstvo i socijalna skrb
Šifra sektora:	012
Naziv podsektora:	
Šifra podsektora:	
Popis članova radne skupine koja je izradila standard zanimanja:	Marija Kadović , Klinička bolnica <i>Sveti Duh</i> , Zagreb Ana Ljubas , Klinički bolnički centar Zagreb Rosana Svetić Čišić , Specijalna bolnica <i>Sveta Katarina</i> , Zabok Jadranka Plužarić , Ustanova za zdravstvenu njegu <i>Jadranka Plužarić</i> , Osijek Marica Bakin Batnožić , Škola za medicinske sestre Mlinarska, Zagreb Irena Habazin , Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb Verica Elvedi , Medicinska škola Ante Kuzmanića, Zadar Ana Tomljanović , Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Zagreb Vlatka Klašnja , Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Zagreb
Suglasnost Sektorskoga vijeća:	16. prosinca 2011.
ASOO provjera:	
Odobrenje MZOS-a:	
Nadnevak sljedeće revizije:	

